

Dẫn Nhập Vắn Tắt Về Sách Sáng Thế **(Gồm 50 Chương)**

❖ Đây là một trong những cuốn sách có nội dung tương đối dài trong bộ Thánh Kinh Cựu Ước, gồm 50 chương. Sách này có nhiều tên gọi như : “Khởi Nguyên” (Do cha Nguyễn Thế Thuần), “Sáng Thế” (do nhóm phiên dịch Các Giờ Kinh Phụng Vụ), “Sáng Thế Ký” (bản dịch của Tin Lành).

I. Nội dung chính của sách Sáng Thế có thể tóm tắt vào 4 nội dung chính sau đây:

❖ Hai trình thuật đầu tiên:

1. Thiên Chúa sáng tạo vũ trụ vạn vật (St 1,1–2, 4a), trình thuật này cho thấy, vũ trụ vạn vật đều do Thiên Chúa dựng nên.

2. Thiên Chúa dựng nên con người (St 2, 4b – 4), trình thuật này cho thấy con người là kiệt tác của Thiên Chúa trong công trình sáng tạo.

➤ Hai trình thuật này cho thấy công trình sáng tạo vạn vật vũ trụ và việc dựng nên con người được hoàn tất trong 6 ngày, và ngày thứ 7 Thiên Chúa nghỉ ngơi.

II. Trình bày danh sách các tổ phụ trước hồng thủy (St 5-9).

- Điểm đặt biệt trong trình thuật này cho thấy số tuổi của các tổ phụ trong danh sách này cứ giảm dần.
- Sự kiện này rõ ràng là có liên quan đến sự giữ gia tăng, điều đó cho thấy loài người trước Hồng Thủy đã ra hư hỏng. Đây là nguyên nhân dẫn đến sự huỷ diệt của nước Hồng Thủy, chỉ trừ gia đình ông Nôe và các loài vật ở trong tàu do ông đóng theo lệnh của Thiên Chúa.

- Cao điểm của trình thuật là giao ước giữa Thiên Chúa với ông Nôe và nhân loại. Dấu hiệu của giao ước đầu tiên này chính là chiếc cầu vồng: Từ nay sẽ không còn Hồng Thủy để tàn phá mặt đất nữa.

(St 9 13)

- Trình thuật này cho thấy Thiên Chúa yêu thương vũ trụ vạn vật và con người mà Thiên Chúa đã dựng nên, trong khi con người đáp lại bằng thái độ bất tuân và tội lỗi. Thiên Chúa đã cảnh báo trước và loan báo sẽ trừng phạt con người không nghe. Biến cố trừng phạt đã xảy ra. Thiên Chúa lại tỏ lòng thương xót, tha thứ và ban phúc lành cho nhân loại mới.

III. Các dân mới trên mặt đất sau Hồng Thủy (St 10-11).

- Ông Nôe và các con
- Kham và người Canaan
- Các dân trên mặt đất sau Hồng Thủy
- Tháp Babel (11)
- Các tổ phụ sau Hồng Thủy.

IV. Lịch sử các tổ phụ của dân Israel (St 12-50).

Trong dòng dõi ông Nôe bị phân tán vì tội lỗi (tháp Baben) Thiên Chúa lại chọn một người là Ap-ram, để “nhờ ông mọi dân tộc trên mặt đất sẽ được chúc phúc” (St 12,3).

1. **Ởn gọi của ông Ap-ram:** “Hãy rời bỏ xứ sở, họ hàng và nhà cha người (Kharan) mà đi đến đất ta sẽ chỉ cho người (Canaan).

Từ một người Thiên Chúa tuyển chọn một gia đình. Sự tuyển chọn này giải rộng đến một dân tộc. Dân tộc Israel.

2. Thiên Chúa và Abraham, Isaac và Giacop.

- a) Abraham: Một người có đức tin vững mạnh, tuyệt đối vâng phục Thiên Chúa trong mọi hoàn cảnh.
- b) Isaac: Khá lu mờ, một người hiền lành và trầm tĩnh, không nổi cơn thịnh nộ khi bị người con là Giacop lường gạt.

c) Giacop: Là tổ phụ của 12 chi tộc Israel, là một người con tính toán, mưu mô xảo quyết, lưu manh và gian xảo. Tuy nhiên ông là người biết bám chặt lấy Thiên Chúa và Thiên Chúa cũng luôn hiện diện trong đời ông, Người luôn ở với ông và gìn giữ ông, sẽ không bỏ ông. Giacop chính là thái độ của người tin: Tin là bám lấy Thiên Chúa và ở lại trong Thiên Chúa

3. Vai trò ông Giuse, con ông Giacop.

- Cuộc đời này cho thấy sự khôn ngoan và hoạt động của Thiên Chúa quan phòng đối với những ai tin tưởng và phó thác mọi sự cho Chúa.
- Đau khổ và thử thách góp phần rèn luyện con người.

- Sự tin tưởng và phó thác vào Chúa giúp con người trở thành dụng cụ hữu hiệu cho ý định cứu độ của Thiên Chúa.
- Thiên Chúa luôn đối xử nhân hậu với con người. Thiên Chúa tiên liệu mọi sự và biến mọi sự thành phương tiện cứu độ.

4. Thời các tổ phụ trong lịch sử, thời ở miền cận đông.

- Abram đến Canaan từ Lưỡng Hà Địa (Kharan) khoảng năm 1850 – 1800 TCN.
- Các người Từ Palestine tới Ai Cập khoảng 1720 – 1550 TCN.
- Con cái ông Giacóp đến Ai Cập khoảng năm 1700 TCN.

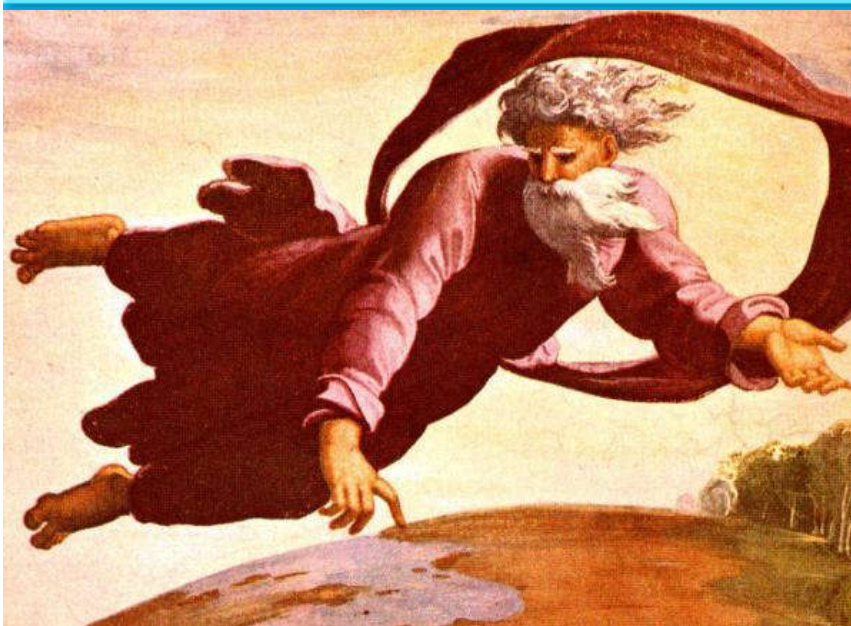

I. NGUỒN GỐC VŨ TRỤ VÀ NHÂN LOẠI

1. THIÊN CHÚA SÁNG TẠO. CON NGƯỜI SA NGÃ.

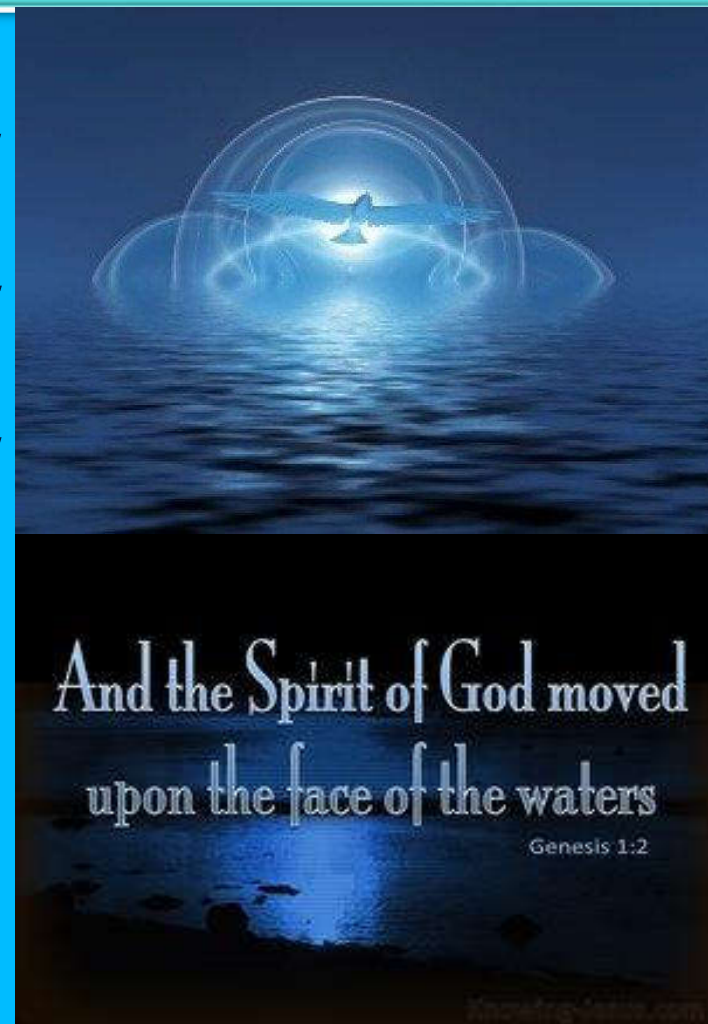
CHƯƠNG 1

THIÊN CHÚA SÁNG TẠO TRỜI ĐẤT VÀ CON NGƯỜI

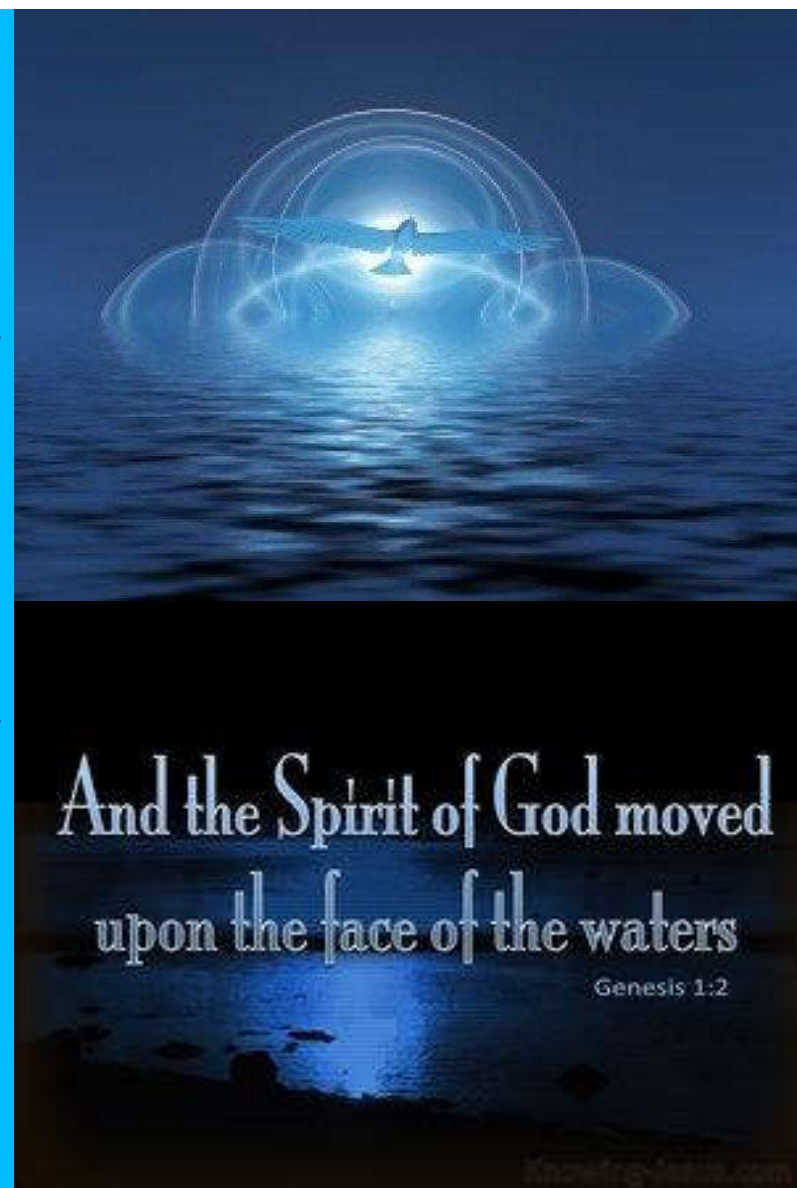

I. Thiên Chúa sáng tạo vũ trụ, trời đất và vạn vật

¹Lúc khởi đầu, Thiên Chúa sáng tạo trời đất. ²Đất còn trống rỗng, chưa có hình dạng, bóng tối bao trùm vực thẳm, và thần khí Thiên Chúa bay lượn trên mặt nước.

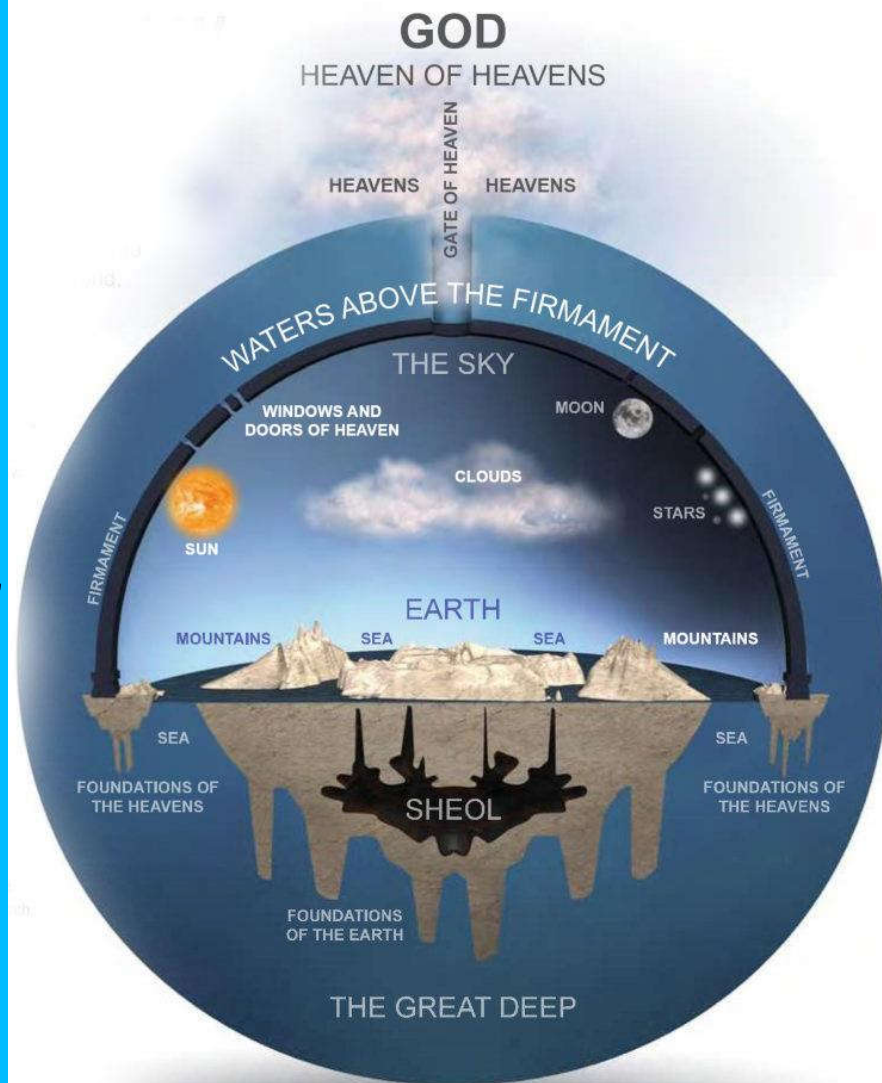
³Thiên Chúa phán: “Phải có ánh sáng.” Liền có ánh sáng. ⁴Thiên Chúa thấy rằng ánh sáng tốt đẹp. Thiên Chúa phân rẽ ánh sáng và bóng tối. ⁵Thiên Chúa gọi ánh sáng là “ngày”, bóng tối là “đêm”. Qua một buổi chiều và một buổi sáng: đó là ngày thứ nhất.

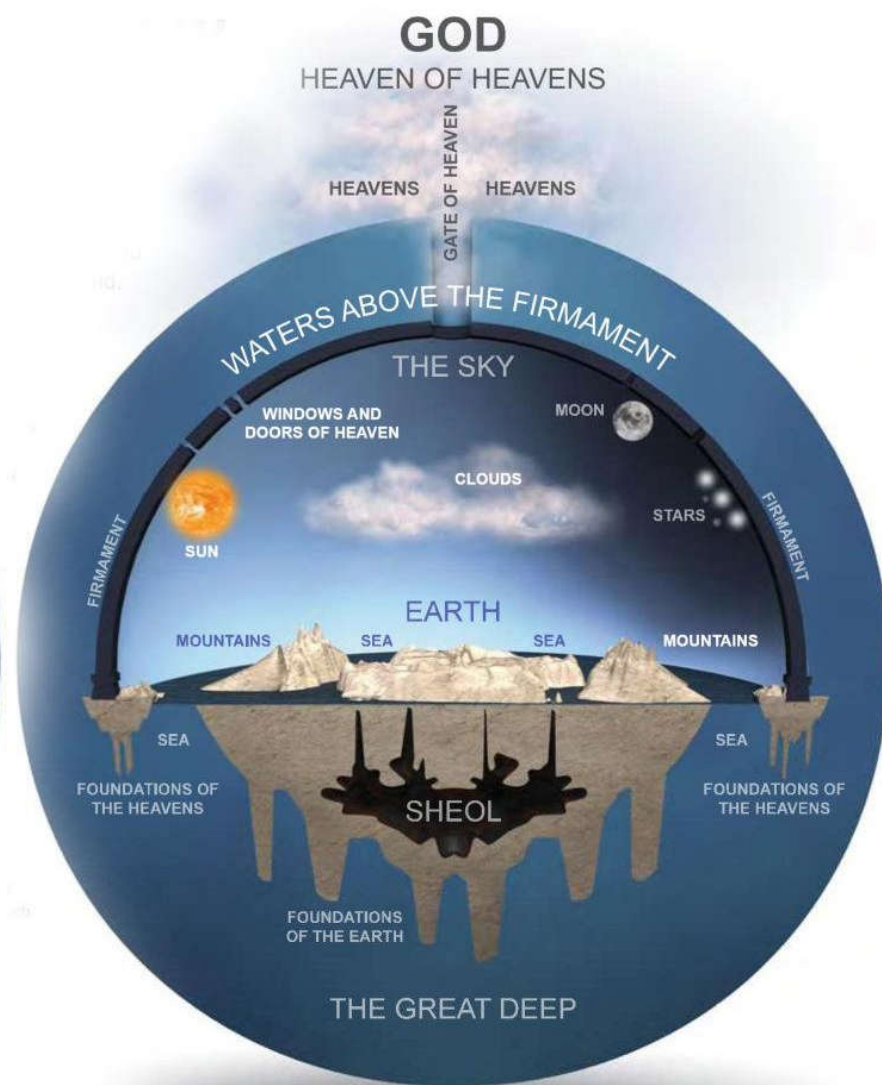
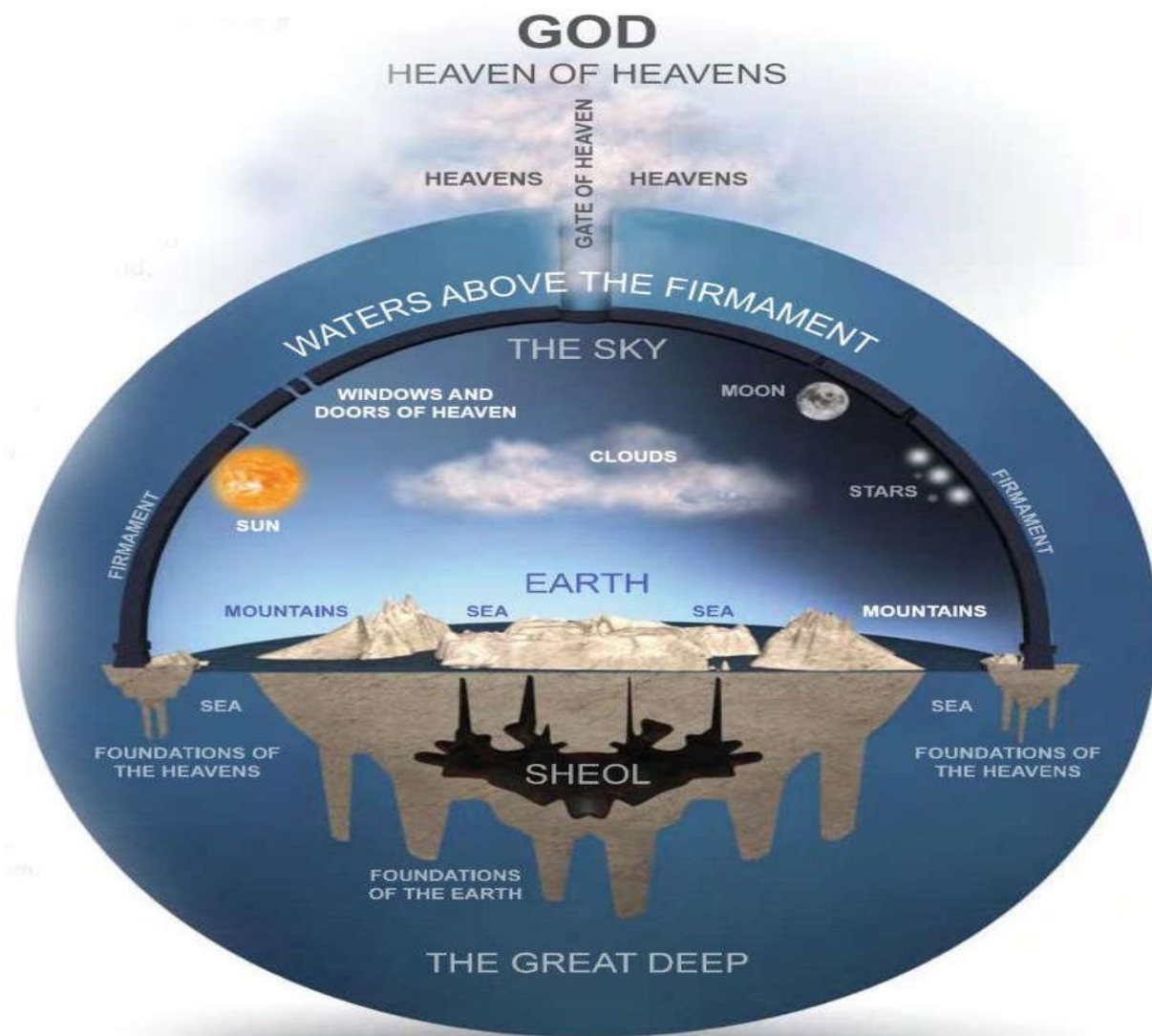

⁶Thiên Chúa phán: “Phải có một cái vòm ở giữa khối nước, để phân rẽ nước với nước.” ⁷Thiên Chúa làm ra cái vòm đó và phân rẽ nước phía dưới vòm với nước phía trên. Liền có như vậy. ⁸Thiên Chúa gọi vòm đó là “trời”. Qua một buổi chiều và một buổi sáng: đó là ngày thứ hai.

⁹Thiên Chúa phán:
“Nước phía dưới trời phải
tụ lại một nơi, để chỗ cạn lộ
ra.” Liền có như
vậy. ¹⁰Thiên Chúa gọi chỗ
cạn là “đất”, khối nước tụ
lại là “biển”. Thiên Chúa
thấy thế là tốt đẹp.

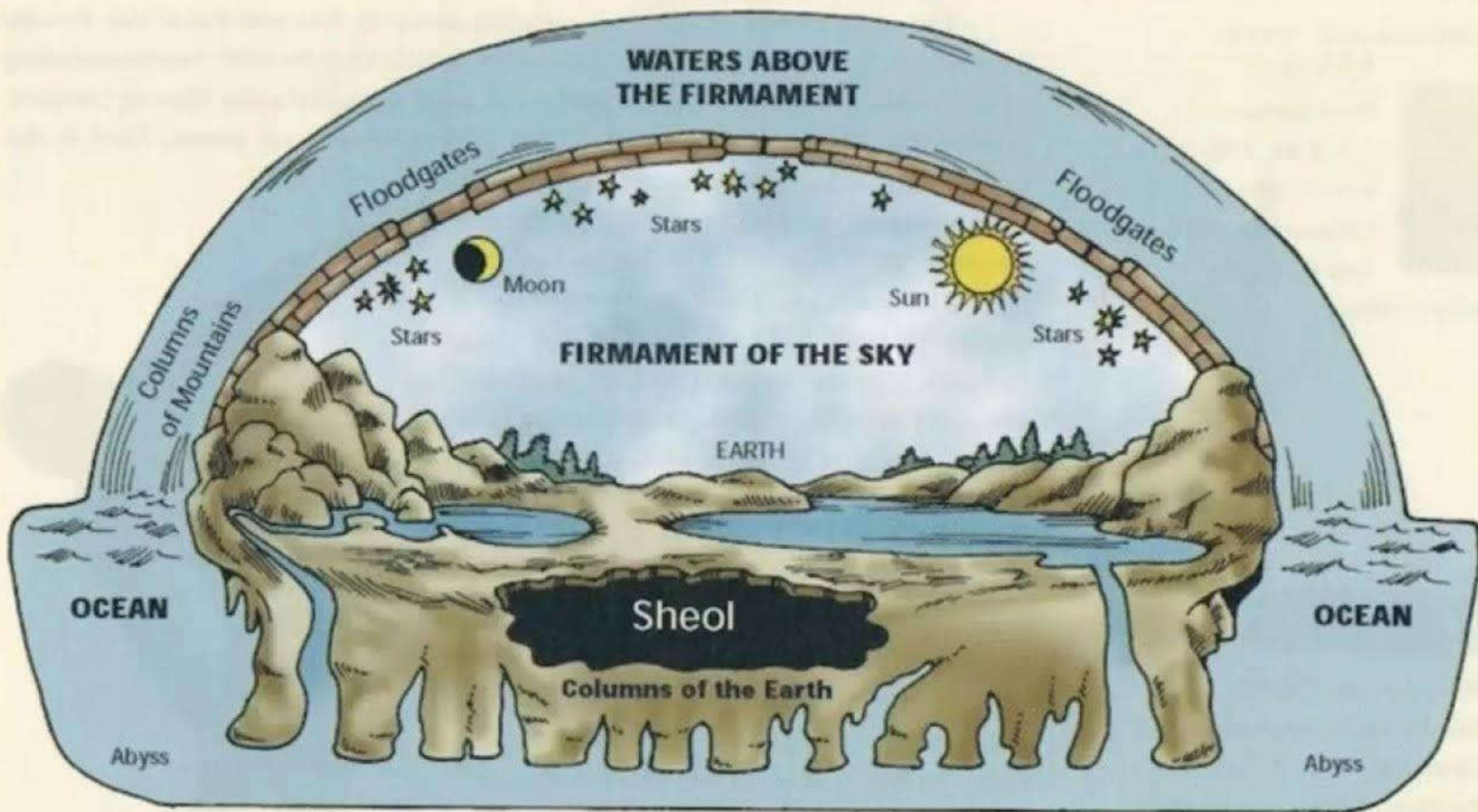

¹¹Thiên Chúa phán: “Đất phải sinh thảo mộc xanh tươi, cỏ mang hạt giống, và cây trên mặt đất có trái, ra trái tùy theo loại, trong có hạt giống.” Liền có như vậy. ¹²Đất trở sinh thảo mộc, cỏ mang hạt giống tùy theo loại, và cây ra trái, trong trái có hạt giống tùy theo loại. Thiên Chúa thấy thế là tốt đẹp. ¹³Qua một buổi chiều và một buổi sáng: **đó là ngày thứ ba.**

1. Thiên Chúa sáng tạo: Thiên Chúa sáng tạo vũ trụ vạn vật từ hư vô do chính “lời quyền năng của Người”, nhờ đó mà mọi loài xuất hiện, hiện hữu. Ngài chính là Đấng tạo hoá, nhờ Ngài mà muôn vật được tạo thành.

- 2. Trời đất:** Qua trình thuật này cho thấy các tác giả đã chịu ảnh hưởng và lệ thuộc vũ trụ quan của thời cổ đại miền Cận Đông về cấu trúc và nguồn gốc của vũ trụ (*xem hình*).
- Bảy ngày:** Ngày ở đây không chỉ khoảng thời gian 24 giờ, nhưng chỉ một khoảng thời gian nào đó. Con số 7 chỉ sự hoàn hảo (theo cái nhìn của người Do Thái).

❖ Ba ngày đầu:

➤ Thiên Chúa tạo nên:

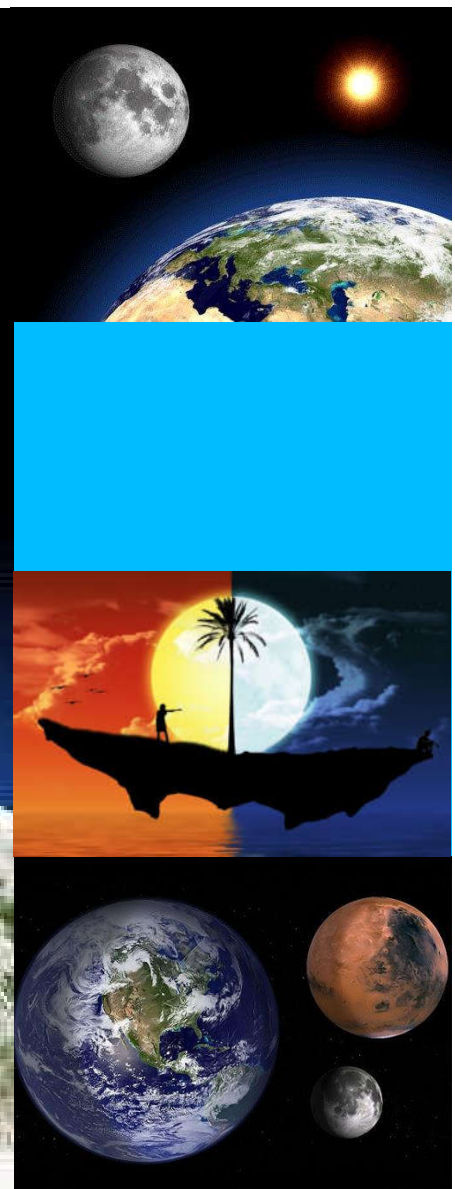
- Ánh Sáng / Bóng tối (ngày 1).
- Nước phía trên / Nước phía dưới (ngày 2).
- Đất / Biển (ngày 3).

❖ Ba ngày sau:

➤ Thiên Chúa tạo nên:

- Vàng sáng lớn / Vàng sáng nhỏ và các ngôi sao (ngày 4).
- Các sinh vật dưới nước / Chim trên bầu trời (ngày 5).
- Thú vật trên đất / Con người (ngày 6)

¹⁴Thiên Chúa phán: “Phải có những vàng sáng trên vòm trời, để phân rẽ ngày với đêm, để làm dấu chỉ xác định các đại lễ, ngày và năm. ¹⁵Đó sẽ là những vàng sáng trên vòm trời để chiếu soi mặt đất.” Liền có như vậy. ¹⁶Thiên Chúa làm ra hai vàng sáng lớn: *vàng sáng lớn hơn để điều khiển ngày, vàng sáng nhỏ hơn để điều khiển đêm;* Người cũng làm ra các ngôi sao.

❖ Vàng sáng lớn hơn/ Vàng sáng nhỏ hơn, ta thường gọi là mặt trời mặt trăng và các ngôi sao. Tuy nhiên ở đây các tác giả không dùng từ mặt trời để chỉ vàng sáng lớn hơn, và mặt trăng để chỉ vàng sáng nhỏ hơn, vì mặt trời mặt trăng là tên của hai vị thần được dân ngoại Phương Đông Cổ thờ kính. Qua đó các tác giả muốn nói các tinh tú này chỉ là những thụ tạo do Thiên Chúa dựng nên, chứ không phải là các thần minh.

¹⁷Thiên Chúa đặt các vầng sáng trên vòm trời để chiếu soi mặt đất, ¹⁸để điều khiển ngày và đêm, và để phân rẽ ánh sáng với bóng tối. Thiên Chúa thấy thế là tốt đẹp. ¹⁹Qua một buổi chiều và một buổi sáng: đó là ngày thứ tư.

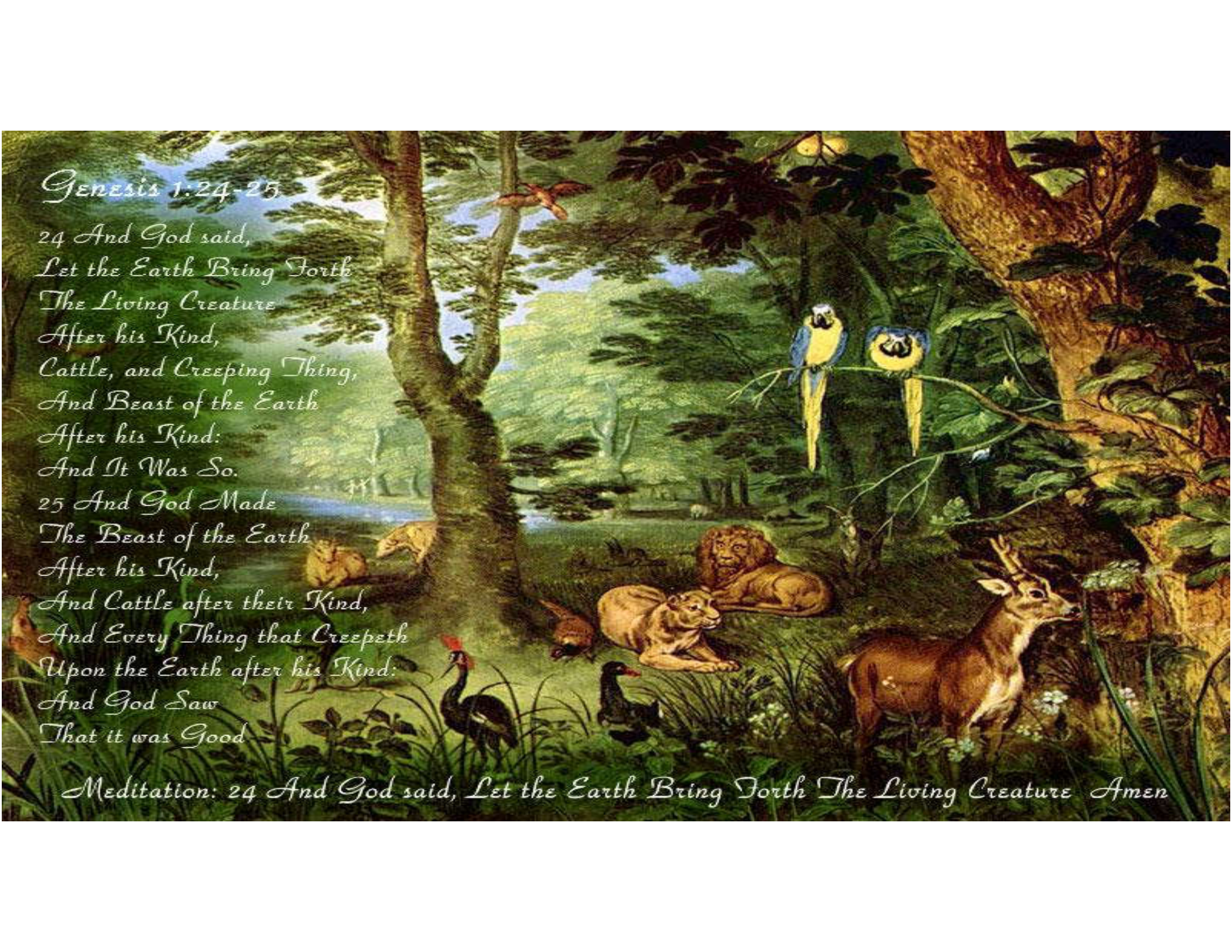

²⁰Thiên Chúa phán: “Nước phải sinh ra đầy dẫy những sinh vật lúc nhúc, và loài chim phải bay lượn trên mặt đất, dưới vòm trời.” ²¹Thiên Chúa sáng tạo các thủy quái khổng lồ, cùng mọi sinh vật vẫy vùng lúc nhúc dưới nước tùy theo loại, và mọi giống chim bay tùy theo loại. Thiên Chúa thấy thế là tốt đẹp. ²²Thiên Chúa chúc phúc cho chúng rằng: “Hãy sinh sôi nảy nở thật nhiều, cho đầy biển; và chim phải sinh sản cho nhiều trên mặt đất.” ²³Qua một buổi chiều và một buổi sáng: đó là ngày thứ năm.

²⁴Thiên Chúa phán: “Đất phải sinh ra các sinh vật tùy theo loại: gia súc, loài bò sát và dã thú tùy theo loại.” Liền có như vậy. ²⁵Thiên Chúa làm ra dã thú tùy theo loại, gia súc tùy theo loại và loài bò sát dưới đất tùy theo loại. Thiên Chúa thấy thế là tốt đẹp.

Genesis 1:24-25

*24 And God said,
Let the Earth Bring Forth
The Living Creature
After his Kind,
Cattle, and Creeping Thing,
And Beast of the Earth
After his Kind:
And It Was So.
25 And God Made
The Beast of the Earth
After his Kind,
And Cattle after their Kind,
And Every Thing that Creepeth
Upon the Earth after his Kind:
And God Saw
That it was Good*

Meditation: 24 And God said, Let the Earth Bring Forth The Living Creature Amen

- Qua trình thuật này Thiên Chúa dựng nên vạn vật trong vũ trụ theo (thứ tự ngày càng cao hơn), từ dưới lên trên cho đến con người.
- Con người là kiệt tác của Thiên Chúa, con người là hình ảnh của Thiên Chúa, là chóp đỉnh của toàn thể công trình tạo dựng của Thiên Chúa.
- Trình thuật khẳng định:
 - ❖ Vạn vật hiện hữu nhờ lời quyền năng của Thiên Chúa.
 - ❖ Thiên Chúa là chủ vạn vật và có quyền tối thượng trên vạn vật.

- Đất còn trống rỗng, chưa có hình dạng, nghĩa là hoang vu, vô trật tự, lộn xộn, mờ mịt, vô hình vô dạng. Đó là tình trạng hỗn mang. Do đó theo quan niệm cổ xưa, trước khi Thiên Chúa thực hiện công cuộc tạo thành, vũ trụ vạn vật chỉ là một trạng thái hỗn mang, hoang vu, trống rỗng, chưa có hình hài là hư vô.

II. Thiên Chúa dựng nên con người:

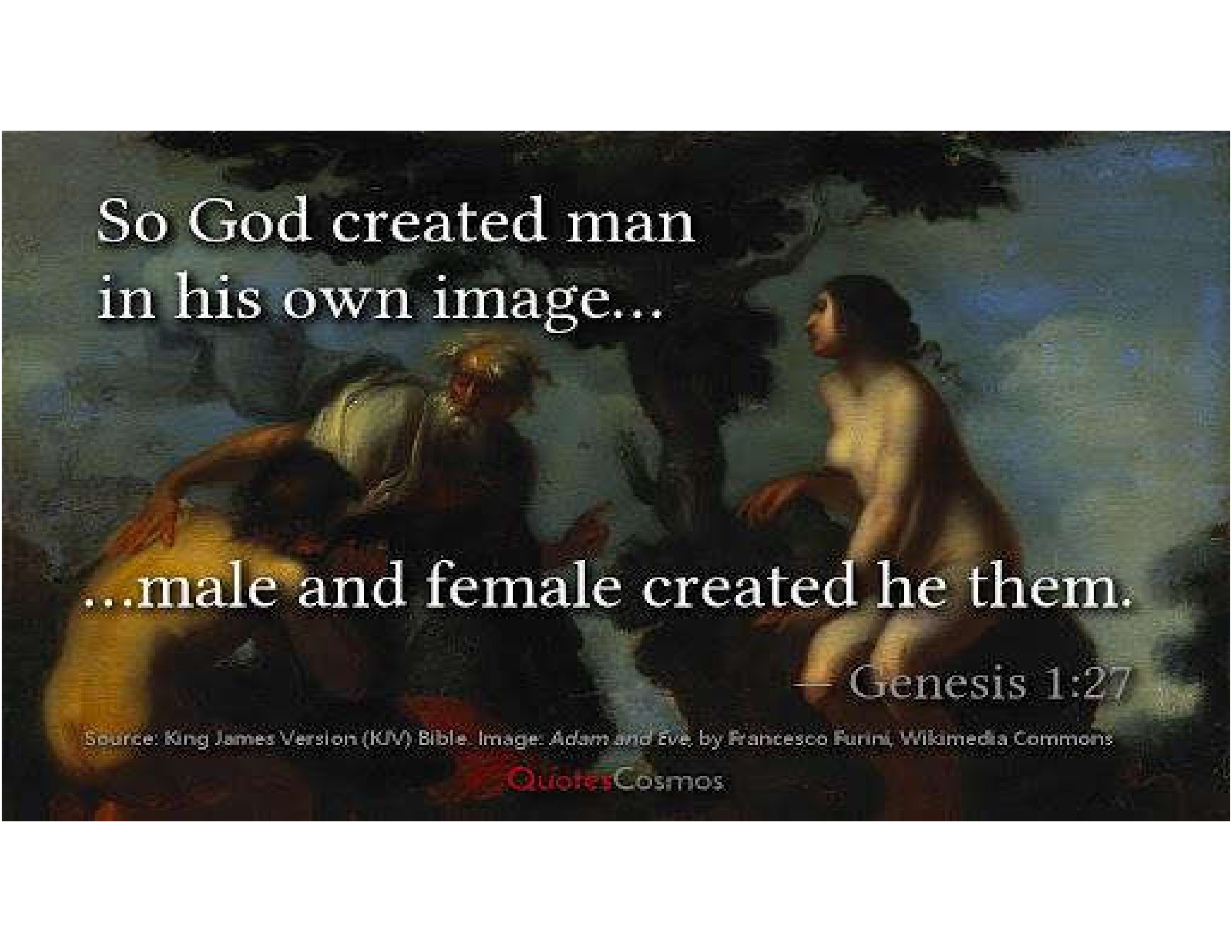
Về việc tạo dựng con người sách Sáng Thế ghi lại 2 trình thuật:

1. Trình thuật thứ nhất: (St 1, 26-31)

²⁶Thiên Chúa phán: “**Chúng ta hãy làm ra con người theo hình ảnh chúng ta, giống như chúng ta, để con người làm bá chủ cá biển, chim trời, gia súc, dã thú, tất cả mặt đất và mọi giống vật bò dưới đất.**”

- Cách thức Thiên Chúa tạo dựng:

- ❖ Bằng Lời Quyền Năng: “Thiên Chúa phán”
 - Muôn loài muôn vật
- ❖ Bằng hành động: “Thiên Chúa làm ra”
 - Con người
- ❖ Cụm từ “Chúng ta hãy làm ra”: Chỉ sự bàn bạc giữa Ba Ngôi Thiên Chúa.
- ❖ Con người giống như Thiên Chúa:
 - Bởi Thiên Chúa mà ra. Không có Thiên Chúa cũng chẳng có con người.
 - Có linh hồn bất tử
 - Được trao quyền bá chủ vạn vật và thống trị mặt đất.
- ❖ Con người có nam có nữ: Cơ chế hôn nhân:
 - Kết hợp phái tính
 - Sinh sản

A classical painting depicting Adam and Eve in the Garden of Eden. Adam is on the left, reclining and looking towards Eve. Eve is on the right, standing and looking back at Adam. A large tree is in the background. The scene is set in a lush, green landscape with a blue sky.

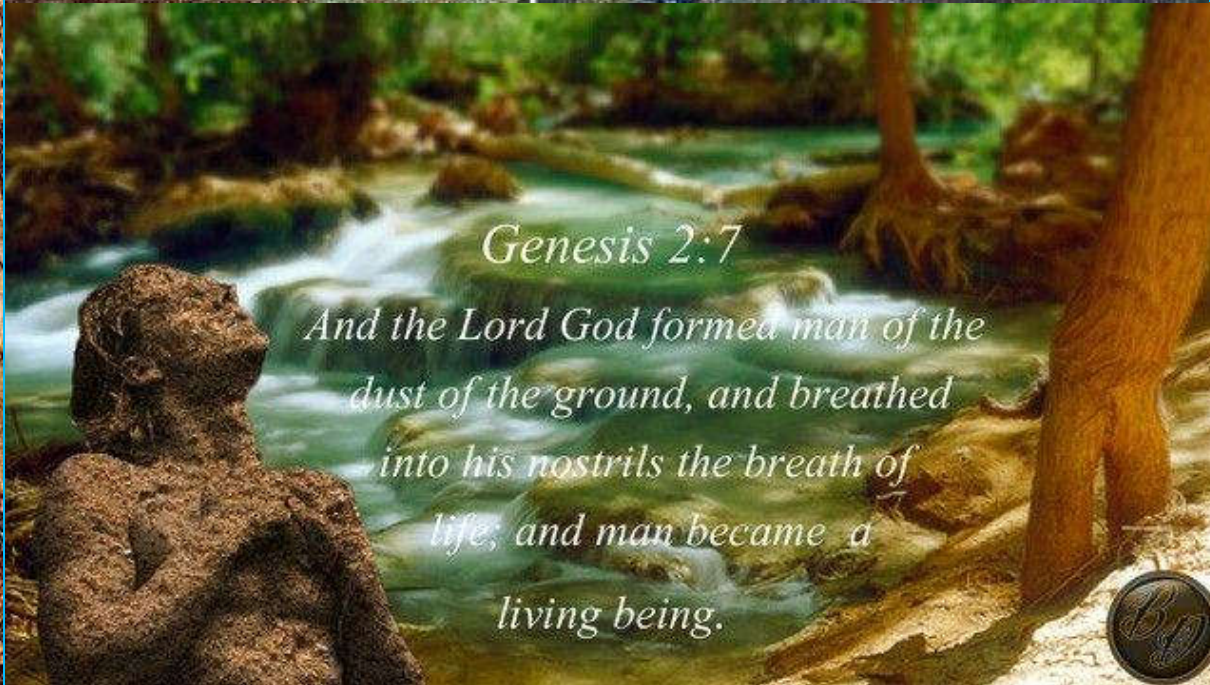
So God created man
in his own image...

...male and female created he them.

— Genesis 1:27

Source: King James Version (KJV) Bible. Image: Adam and Eve, by Francesco Furini, Wikimedia Commons

QuotesCosmos

²⁸Thiên Chúa ban phúc lành cho họ, và Thiên Chúa phán với họ: “Hãy sinh sôi nảy nở thật nhiều, cho đầy mặt đất, và thống trị mặt đất. Hãy làm bá chủ cá biển, chim trời, và mọi giống vật bò trên mặt đất.” ²⁹Thiên Chúa phán: “Đây Ta ban cho các ngươi mọi thứ cỏ mang hạt giống trên khắp mặt đất, và mọi thứ cây có trái mang hạt giống, để làm lương thực cho các ngươi. ³⁰Còn đối với mọi dã thú, chim trời và mọi vật bò dưới đất mà có sinh khí, thì Ta ban cho chúng mọi thứ cỏ xanh tươi để làm lương thực.” Liền có như vậy. ³¹Thiên Chúa thấy mọi sự Người đã làm ra quả là rất tốt đẹp! Qua một buổi chiều và một buổi sáng: đó là ngày thứ sáu.

Trong trình thuật này Sách Sáng Thế cho thấy ý định của Thiên Chúa khi dựng nên con người theo hình ảnh Thiên Chúa và dựng nên con người có nam có nữ, thì Thiên Chúa muốn trao cho con người hai sứ mạng quan trọng:

- Cộng tác với Thiên Chúa trong việc truyền sinh. *“Hãy sinh sôi nảy nở thật nhiều cho đầy mặt đất...”*
- Cộng tác với Thiên Chúa trong việc cai quản vũ trụ vạn vật. *“Hãy làm bá chủ cá biển chim trời và mọi giống vật bò trên mặt đất” (cai quản).*